

Försök till inlägg i sedlighetsfrågan.

Följande varmhjärtade upprop till ungdomens uppfostrare har tillställts oss från "en moder" med begäran om dess införande.

Genom samtal med unga, som hemkommit från universiteten, förstår man, att den sexuella frågan nu kommit in i ett stadium, som fordrar de kraftigaste åtgärder, för att icke den rent hedniska och kristendomsfiendliga åskådning den nu slagit in på skall bli den allena härskande.

De unga af båda könen komma till universiteten (eller eljest ut i lifvet) med dunkla eller vilseledda begrepp om sin kropp och dess funktioner och insupa där med vaknadt kunskapsbegär allt, som kan sprida ljus öfver lifvets mysterium. Hemmets försummelse hämnas nu. Hvad far och mor skulle talat om och förberedt den unge på, det får han nu veta på ett ofta groft och hänsynslöst sätt. Hemmets auktoritet är för honom snart slut och det icke blott i sedlighetsfrågan utan äfven, hvad naturligt är, äfven i den därmed strängt sammanhängande religiösa frågan.

Huru åstadkomma en förändring i dessa, skefva förhållanden? Jo, vi måste börja arbetet med de små i barnkammaren.

Statistiken visar, där man sökt upprätta en sådan, att de allra flesta barn under längre eller kortare tid — oftast omedvetna om det orätta däri och faran däraf — hängifvit sig åt själfbefläckelse (onani), en last, som för den uppväxande unga gossen och flickan har de mest ödesdigra följder och ofta är grundläggande för svårare nervositet eller kommande sinnessjukdom. Falsk blygsamhet och okunnighet hindra föräldrarna att taga reda på förhållandet och i kärlek och vaksamhet förhindra ett våldförande af den lille på dess egen kropp. De tro, att de goda grundsatser de söka implantera i sitt barn skola själfmant afhålla det från dylika gärningar, men däri mistaga de sig. Vanan blir en makt. Då barnet en gång fallit för denna frestelse, fordras det en på samma gång kärleksfull och kraftfull behandling för att få det att afstå från att tillfredsställa begäret till rotelsen.

Ett par korta exempel må tillåtas mig för att visa, hvilket djup af osedlighet i detta hänseende det finnes bland barnen, samt för att framhålla, huru här föreligger en mycket större fara, än hvad de flesta föräldrar ha reda på och kunna föreställa sig. Då en af våra söner var i I:a klass i Högre allm. läroverket, träffade jag en dag modern till en af hans kamrater. Jag bad hennes gosse besöka värt hem, men fick till svar, att hon ej ville tillåta det, emedan han var en dålig kamrat. Han icke endast öfvade själfbefläckelsens synd på sig själf utan hade tillstått, att han lärt det af en kamrat yngre än han själf, samt äfven att han förmått andra gossar till samma gärning. Gossen i fråga var öppen och ärlig, han ville bli fri från de nesliga bojorna, men frestelsen blef honom ofta öfvermäktig, och nästan hvarje kväll bekände han gråtande för modern sina nederlag. Det blef kamp och bön och endast så småningom ljusnade det till seger. Följden af detta samtal blef den, att klassläraren fick reda på saken. Han blef bestört. Aldrig förr hade något sådant inträffat under hans

ånga tjänstetid! Gossen bekände sina medskyldige, skolans läkare tog pojkarne en och en i upptuktelse, och i ett par fall blef följden häraf, att föräldrarna förargades öfver att sådana saker påbörjats deras barn.

Ett år därefter kom vår gosse att af sjukdomsorsak ligga i sängkammaren en natt. Han började tala om skolan och kamraterna, och så berättade han, att han blifvit beskyldd att ha begått nesligt våld mot en flicka och det af hennes egen bror. (Han var då i II:a klass!) "Förstår du, hvad som menar därmed?" frågade jag upprörd? "Nej, inte riktigt", svarade han tyst. Ett långt samtal följde, och aldrig har jag haft anledning att ångra, att jag då omtalade för honom saker och ting, dem mången yngling först i 6:e—7:e klasserna på oreña vägar får veta. Denna ledsamma historia hade naturligtvis sitt senare skede föräldrarna till barnen emellan, och det blef då uppenbaradt, att den osanna beskyllningen härrörde från ett par mindre väl kända pojkar i de högre klasserna, som haft sitt nöje i att dikta ihop historien.

Under förra vintern blef uppdragadt, att i en folkskola i en af södra Sveriges städer svåra sedliga förvillelser hade pågått barnen emellan. Gossar och flickor hade öfvat otukt med hvarandra dels i hemmen, där föräldrar och äldre syskon varit deras föredömen, dels å afsides ligande ställen. Sedan barnen efter flere förhör bekänt, blefvo en del afstraffade med ris och andra strängt varnade.

Äfven i Stockholms folkskolor fanns mig veterligt för några år tillbaka flickor, som redan beträdd prostitutionens väg och som gifvetvis voro farliga vägle dare för sina kamrater i ett af lifvets viktigaste spösmål. Troligen äro icke förhållandena bättre i närvarande stund, ty efter alla tecken att döma utgör det som kommer i dagen endast en obetydlig bråkdel af hvad som i verkligheten tilldrager sig.

Hvari finna botemedlet? Jo, i en för ständigt och finkänsligt meddelad undervisning om de kroppsliga organens inrättningar och funktioner och detta på kristligt sedlig grund.

En gång under hvarje läsår skulle hållas en lektion för barnen i ämnet och detta med början i första klassen. Klassföreståndaren är icke alltid den lämplige nej, rektor, föreståndarinnan, inspektör, helst skolläkaren.

(Denna sista tanke har praktiserats i åtminstone en af Stockholms högre flickskolor, där en kvinnlig läkare hållit föredrag för eleverna. Exemplet manar högt till efterföljd.)

Att sätta en hälsolära i händerna på barn låt vara vid 14—15 år utan att de förut fått kunskap om de funktioner, som kroppens alla olika organ hafva att utföra, är alldeles olämpligt och ger anledning till skämt och oreña anmärkningar. Genom en förständig, glämsig undervisning från barnets första år och lämpad för dess idévärld skulle det aldrig såsom vuxen behöfva komma ut i lifvet med osunda och vilseledda begrepp om könslivet, ett lätt rof för deras läror, som predika den fria kärleken.

Men för att med framgång kunna inverka på barnen måste man söka nå föräldrarna och hemmen. Ett sätt, hvar på detta kan realiseras, och som säkerligen är det allra bästa, är s. k. föräldramöten. Inom folkskolans område har detta praktiserats men det behöfde och borde ut-

sträckas äfven till alla andra skolor. Föräldrarna skulle ej blifva uppkallade till skolan för att höra ett föredrag i sedlighetsfrågan — måhända torrt och för de flesta ett högst genant ämne — utan de skulle inbjudas på en verkligt vederkvickande afton med sång och musik och där ett föredrag i uppfostran och därpå möjligen följande diskussion med anslutning till ofvannämnda ämne skulle utgöra aftonens kärna.

Ja, jag ställer den kraftigaste vädjan till alla eder det vederbör: låten icke dessa svåra ord förklunga ohörda utan tagen upp striden mot barnens och ungdomens "hemliga fiende" med alla till buds stående medel och krafter. Må dessa ord spridas långt utom denna tidnings räckvidd och föras vidare af eder, som hafven främja, tid och plikt att sätta handen till verket. Ingen tid är att förlora, om vi ej skola förlora våra barn för den kristna sedlighetsåskådningen, i hvilken själfukt och själfbehärsning utgöra de senaste dygderna, dessa, som sätta stål i karaktären och dana de unga till lifligt friska och dådskraftiga medborgare. Det kan ej nog skarpt betonas: hvad som bör göras — gören det snart! Och frågar jag till slut: vore ej detta arbete det bästa underlag för "Nytt nationalvärn"?

St. S. 9. 1. 1905. En moder.

En energisk man. Bland raden af dem, som vid promotionen i Lund i fredags förra veckan erhöles den akademiska lagern, märktes ett namn, som återförde i minnet en förut i någon tidning relaterad historia. Det var namnet C. L. Lohmander. Lagerkaransen, som räddes honom, aftecknar sig mot bakgrunden af den mest intensiva kamp, parad med en lika intensiv energi. För något mer än tio år sedan var denne man anställd som lärare vid Malmö folkskolor. Han erhöles sedermera anställning som lärare i Helsingborg. Som sådan och som familjeförsörjare hade han väl icke mycken tid till öfvers. Men den som fanns användes. Snart kommo underrättelser, att han aflagt akademiska examina. De följde, den ena efter den andra.

Och så satte han häromdagen kronan på de tio årens "öfvertidsarbete". Det var då, som han inför filosofiska fakulteten försvarade sin doktorsafhandling öfver sitt gamla älsklingsämne: "Psykologien om vetenskap". Och i fredags räddes, som nämnt, honom den akademiska lagern.

Folkskollärare — medicine kandidat. Till lärare i Björkö församlings norra folkskola i Småland har kyrkostämman enhälligt utsett folkskolläraren, med. kand. Anders Lindskoug från Lund.

Hr Lindskoug började först som äldre studera, tog studentexamen och därefter med. kand. examen. För att kunna skaffa medel till sina studier har den energiske mannen periodvis tagit plats som folkskollärare.

Till förmån för en skolresa till Värmland för ett 20-tal gossar från folkskolan gafs på söndagen i Folkets hus' A-sal en soaré af gossarna i 16:e kursen i församlingens folkskola och deras lärare. Härvid spelade Adolf Fredriks idrottsförenings stråkkapell, några gossar spelade piano, en flicka sjöng, och tre gossar deklamerade. Två medlemmar af kapellet spelade en violinduet, hr E. Thorelius föredrog historier på Värmlandsmål, och kvartettsång utfördes af folkskollärare. Operasångaren B. Schücker medverkade äfven. Sist upplästes ett poem med tack till publiken.

Adjunkt Björkbo: — I dag ha mina pojkar vänt rent jämlika mot mig. Först ställdes mina kängsnören, å så påstår de nu att jag glömt dem hemr.

Doktor Berg: — Har du inte gjort det då? Adjunkt Björkbo: — Ja, se då vete jag.